

Natuurlijk Delfland
Postbus 133
2600 AC DELFT

NatuurlijkDelfland@knnv.nl
website: Delfland.knnv.nl
twitter: KNNVafdDelfland
facebook: KNNV-afdeling-Delfland
instagram: knnvafdelingdelfland
Youtube: [klik hier](#)

Nieuwsbrief 226 23 januari 2024

Natuurlijk Delfland

Natuurlijk Delfland staat voor samenleven met de natuur

Het werkgebied omvat de gemeenten Westland, Midden-Delfland, Delft, Rijswijk, Ypenburg-Leidschenveen (Den Haag), Pijnacker-Nootdorp en Lansingerland.

Afdeling van de
Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging

VOORUITBLIK

Rubriek Lief en Leed

Leden die een geboorte meemaken, gaan trouwen, ziekenhuis opname, overledene in de directe kring. Stuur een bericht voor deze rubriek.

Jaarthema 2024: Schoner water

Soort van het seizoen **winter: kleine watersalamander**

Kijk in januari tot en met maart uit naar kleine watersalamander en dotterbloem, maak foto's en meld deze via natuurlijkdelfland@knnv.nl; vermeld plek waar je ze gezien hebt.

Wij publiceren deze in onze Nieuwsbrief. Je kan ze ook rechtstreeks bij waarneming.nl melden.

Het Soort van het seizoen is één van de activiteiten in ons jaarthema Schoner water.

24 januari, 10.00 – 12.00 uur, uilenballen pluizen, Melarium

Uilen produceren uilenballen waarin de botjes zitten van muizen. Hierdoor is te zien welke muizen de uil eet en waar de muizen voorkomen. Deze pluisochtend vindt plaats in Het Melarium, dat te bereiken via de Thijsseweg 11 in Delft. Hier aan het einde van de Thijsseweg staat het straatnaambord Melariumpad (fiets/voetpad). Na 10 minuten lopen of 3 minuten fietsen zie je het Melarium. **Gebruik bij navigatie, Symbiobrug, Thijsseweg, Delft.**

26 t/m 28 januari, Nationale Tuinvogeltelling

Tel een half uurtje de vogels in de tuin of op het balkon en meld de resultaten op tuinvogeltelling.nl. De webapp Mijntuinvogeltelling.nl is een handige hulp bij het herkennen van de vogels. Ga naar www.tuinvogeltelling.nl.

27 januari, 13.00 – 15.00 uur, meeuwen spotten in Rotterdam

Wil je meeuwen leren kennen? Ga dan mee met deze leuke en leerzame vogelexcursie in Rotterdam.

Meeuwen: vliegende klike's, plunderende stadsvogels, stelende luchtduivels of vliegende ratten? Het aantal meeuwen in de stad wordt groter en zij lijken zoveel op elkaar! Tijd om ze beter te leren kennen en herkennen.

Neem een verrekijker mee, trek waterdichte schoenen aan en kleeft je warm aan.

Deze activiteit wordt georganiseerd door Natuurlijk Rotterdam en is een samenwerking met Natuurlijk Delfland. Van niet-leden wordt een vrijwillige bijdrage b.v. € 5,- gevraagd.

Geef je op via natuurlijkdelfland@knnv.nl De verzamelplek wordt dan in detail toegestuurd.

29 januari, 20.00 – 21.30 uur, padden op trek, zoomlezing

In deze zoomlezing worden de volgende vragen beantwoord: Het leven van de pad en wat kan je doen om ze te helpen? Hoe gaat het helpen bij de paddentrek?

De zoomcode is: <https://us06web.zoom.us/j/81271365488>

De paddentrek vindt plaats tussen eind februari en begin april. Natuurlijk Delfland organiseert op circa 20 plekken de overzetacties in Delfgauw, Delft, Den Hoorn, Hoek van Holland, Leidschenveen, Maasland, Maasluis, Nootdorp, Rotterdam (Noord), Schiedam Vlaardingen en Ypenburg. Daar zijn zeker 250 personen bij nodig. Help de pad met je hoofd, hart en je handen.

5 maart, 19.00 – 22.15 uur, Kasteel Groeneveld, Baarn

Urgente ontmoetingen
Wie denken we dat we zijn?

Van wie denken we dat de
aarde is?

Sprekers / Daniëlle Huls, Thijs Lijster
Inleiding / prof. Matthijs Schouten

Urgente ontmoetingen 3

Gefaciliteerd door natuurcollege

5

Interesse? [Klik hier](#)

Tuintip

Laat de bladeren in je borders en tussen de planten liggen. De verleiding is groot als je sneeuwkllokjes, hazelaar en zwarte elzen ziet bloeien. Egels en padden slapen nog.

Sterrenhemel

woensdag 24 januari

19.15: De Maan staat 2,2° ten zuiden van Pollux, de helderste ster van het sterrenbeeld Tweelingen (+1,1m). De dichtste nadering gebeurt om 19:15, bij ons op 30° hoogte boven de oostelijke horizon en is dus goed te zien. De Maan is voor 99% verlicht

donderdag 25 januari

18.54: Het is Volle Maan. De Maan staat vrijwel precies tegenover de Zon aan de hemel. We zien hierdoor de Maan vrijwel de hele nacht, en de verlichte kant van de Maan is naar de Aarde gekeerd.

zaterdag 27 januari

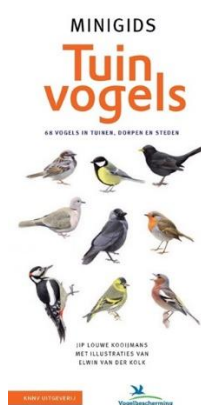
08.00: Mercurius staat 14,6' ten noorden van Mars (+1,3m), in het sterrenbeeld Boogschutter.

19.45: De Maan staat 2,8° ten noorden van Regulus, de helderste ster van het sterrenbeeld Leeuw (+1,4m).

maandag 29 januari

09.14: De Maan staat in het apogeum; het punt van zijn baan om de Aarde dat het verst van de Aarde ligt. De afstand tussen de Aarde en de Maan bedraagt 405.777 km. De schijnbare diameter van de Maan is kleiner dan gemiddeld (29'26,9"), door de grotere afstand. De Maan is krimpend, voor 88% verlicht en is 's avonds in het oosten of zuidoosten, rond middernacht in het zuiden en aan het einde van de nacht in het (zuid)westen, dus zo'n beetje de hele nacht, te zien.

Afdelingswinkel, verkoopadres van de KNNV Uitgeverij en de Jeugdbondsuitgeverij
Bij KNNV uitgaven ontvangen leden 10% korting, bestel via natuurlijkDelfland@knnv.nl

Minigids Tuinvogels - set van 3

68 vogels in tuinen, dorpen en steden

door: Jip Louwe Kooijmans, illustraties van Elwin van der Kolk €22,50

Set van drie minigidsen - Deze vouwkaart helpt je bijna 70 algemene vogels herkennen die voorkomen in dorpen en steden, zowel in de tuin als in het park of in de gracht.

-68 soorten vogels in tuinen, dorpen en steden

-de meest voorkomende vogels in tuinen

-met prachtige illustraties van Elwin van der Kolk

TERUGBLIK: Waarnemingen

Waarnemingen

Ook waarnemingen zonder foto's blijven welkom.

Wij gaan er vanuit dat je je waarneming zelf meldt via www.waarneming.nl

Nb. De afspraak in de vogelwereld is dat foto's met nesten en eieren niet worden gepubliceerd om ze niet te verstoren. We zullen dus alleen de waarneming in de Nieuwsbrief opnemen.

18/01, **knobbelzwaan**, Delfgauw, Bart Hendriks

Een karakteristieke draaiing in de stam van een **paardenkastanje**, Geert

TERUGBLIK: Activiteiten

17 januari, boomgaard Van Rossempad

Geert en Eefje hebben de boomgaard Van Rossempad in Delft verkend. Eefje heeft zich aangemeld om beheerder van deze boomgaard te worden. Hierstaan peren-, appel- en kersenbomen.

18 januari, zienswijze Warmteinq-tracé Rijswijk – Leiden

Door de Provincie Zuid-Holland is het Inpassingsplan voor de Warmteinq-leiding door Pasgeld in Rijswijk en Gavi-kavel in Ypenburg ter inzage gelegd. Natuurlijk Delfland heeft, ondersteund door KNNV-afdeling Den Haag e.o. en bewonersorganisatie Pasgeld Natuurlijk, een zienswijze ingediend.

Voor zowel Pasgeld als de Gavi-kavel geldt dat de gemeente Den Haag en de gemeente Rijswijk doende zijn met bouwplannen in deze kavel. De gevolgen voor de natuur van de aanleg van de warmteleiding met de nog niet uitgekristalliseerde plannen van de gemeente maakt het niet mogelijk om de gevolgen voor het natuurbelang vast te stellen. Ook in het Inpassingsplan worden de gevolgen niet genoemd. Natuurlijk Delfland verzoekt daarom de Provincie het besluit uit te stellen totdat de gevolgen duidelijk zijn, Huub van 't Hart

foto Moerasbos Gavi-trace
Huib van 't Hart

foto Moerasbos Pasgeld-tracé
Elly Koole

18 januari, Team Abtswoudsepark biodivers bij elkaar

In de Hofstee in Tanthof is de voortgang van het project Abtswoudsepark biodivers besproken. Er

waren vier nieuwe omwonenden aanwezig, die graag mee wilden doen, zowel in het plannen maken, als met de uitvoering. Masterstudente Bouwkunde Serena Ginesi lichtte de plannen toe. Het project is een gezamenlijke activiteit van de bewonersvereniging Tanthof en natuurorganisatie Natuurlijk Delfland.

Drie werkteams zijn opgericht: Voedselbos, Vlinder/Kruidentuin en Vietnampad

Foto Huib van 't Hart.

Iedereen kan deelnemen: bel Geert van Poelgeest 06 -33 00 17 42.

18 januari, Winters tafereel Abtsgaard

De Ouessantschaapjes van Patricia Balzer zijn in hun element in de boomgaard op de Kwartelstraat in Tanthof. Deze schapjes zijn geherd op het Franse bergachtige eiland Ouessant waar hun oorsprong ligt. Een team van buurtbewoners onderhoudt samen met Natuurlijk Delfland deze gaard.

Foto Huib van 't Hart.

19 januari, Illegale bomenkap Thijssbos in Verenigde Vergadering Delfland

Water Natuurlijk Delfland heeft in de Verenigde Vergadering geprobeerd opheldering te krijgen over het verontrustende krantenbericht over mogelijke illegale bomenkap en aantasting van de biodiversiteit in het Delftse Thijssbos. Aangezien dit bericht pas kort voor de vergadering (19 januari) verscheen mocht dit echter niet worden ingebracht in de vragenronde. Het college heeft ook geen mededeling gedaan over deze kwestie. We zullen daarom schriftelijke vragen stellen en hopen dat het college van Dijkgraaf en Hoogheemraden hier snel duidelijkheid over zal geven.

19 januari, Team Biesland: nieuwe knotgroep

In Herberg Buitengoed de Uylenburgh is een nieuwe knotgroep opgericht voor het gebied Delftse Hout, Klein Delfgauw en de Hoge en Lage Bieslandse Polders. Om de werkzaamheden en samenwerking af te stemmen is overlegd met Josje Duyndam van Stiltegoed en Anneklaar Wijnants van de Delftse Natuurwacht waar in de Natuurschuur elke twee weken tientallen kinderen in en met de natuur actief zijn.

Het nieuwe Team Biesland gaat zaterdag 3 februari op de Uylenburgh wilgen knotten. Voor koffie en soep wordt gezorgd door Josje Duyndam.

Aanmelden bij Geert van Poelgeest natuurlijkdelfland@knnv.nl.

Annekleer kwam met twee goede ideeën: het eerste idee is om de wilgen op het Vrederustpad gezamenlijk te gaan knotten met Natuurwacht, het nieuwe Natuurlijk Delfland Team Biesland en andere natuurverenigingen die mee willen doen. Gekeken wordt naar een datum.

Tweede idee is om gezamenlijk de prachtige film 'Onder het maaiveld' te vertonen in filmhuis Lumen. De natuurclubs die meedoen kunnen daaromheen hun eigen actieve inbreng

geven met microscopie en bodemonderzoek in de Doelentuin enz. (foto Huub van 't Hart).

20 januari, knotten op het 2e eilandje van de eendenkooi, Groeneweg,

Afgelopen zaterdag met een groep van 18 personen geknot op het 2e eilandje van de Eendenkooi aan de Groeneweg. Door de aanleg van een tweede brug konden we vandaag met prachtig weer gaan knotten.

Er lag sneeuw op de dichtgevroren sloten en de waterplas van de Eendenkooi. Bij het begin zagen we meteen twee grote zilverreigers in een wak staan, een goede start. Daarna hebben we lekker door geknot op het 2e eilandje.

We zullen nog wel een keer hier terug moeten komen om het af te maken, maar een groot deel is gedaan.
(foto's Frank Herfs)

20 januari, 10.00 – 12.30 uur, wilgenknoten in Westland

Er lag ijs op de sloten het was rond het vriespunt, maar in de zon was het aangenaam werken.

Negentien deelnemers waren aan de slag gegaan in hetzelfde gebied als twee weken geleden n.l de 's-Gravenzandse Bosjes, een park naast de sportvelden. Er waren nog wat wilgen te doen aan de kant van het tuinbouwgebied. Twee wilgen waren enorm groot, de stammen waren tussen de 2 ½ en 3 meter hoog, dus echt iets voor doorgewinterde knotters. In de lucht hoorden en zagen wij diversen vogels, zoals de **hals-bandparkieten, meeuwen, pimpelmeesjes, een groene specht** (waarvan Danny zegt dat hij je 'toelacht'), **winterkoninkje, roodborstje en ekster**. Langs één van de hoge bomen in het gebied zagen wij een **boomklever** druk bezig met fourageren.

Toen het gebied rondom de keet grotendeels gedaan was, was het tijd voor koffie. Altijd gezellig en Frans vertelde dat hij tijdens het vogelspotten in het duingebied van de Amsterdamse Waterleiding een Homeyers Klapekster had gezien. Best wel bijzonder. Wij stonden ook even stil bij het feit, dat de vorige keer op 6 januari, één van de knotters de 2.000ste wilg heeft geknot. Toch een mooi aantal als je bedenkt dat Knotters Westland nu 10 jaar bestaat.

Kornoelje

De knotploeg

Na de pauze gingen wij knotten bij de vijver achter het zwembad. Daar zagen wij een **kornoelje** struik waarvan de knoppen op uitbarsten staan. Je zag het geel van de bloemblaadjes al zitten.

Danny hoorde een **waterral** in een strook met riet, maaar deze liet zich niet zien.

Rond half één waren wij klaar. Uiteindelijk zijn er 28 wilgen geknot.

Clazien en Ton Koene

20 januari, 10.00 - 12.30 uur Wilgenknotten in Rijswijk

Vandaag zijn er géén wilgen geknot maar er is een wilgentakkenhek gemaakt om de ganzen te weren. Er is goed gebruik gemaakt van herbruikbaar materiaal. Leuke samenwerking met Natuurlijk Delfland, Stichting Natuurtuin Wilhelminapark en de gemeente Rijswijk. Lunch om 12.15 uur in het nieuwe NME centrum. We zijn trots op ons werk!.

21 januari, 11.00 – 12.00, bomenwandeling, Middelweg

Zeven leden en één niet lid verzamelden zich bij het Rietendak. We bekeken de bomen langs Aan het Verlaat tussen het Rietendak en de Middelweg. We zagen populieren zwarte elzen, esdoorns en essen. Vragen werden gesteld bij een grote blauwe stippen en kruizen die op diverse wilgen staan. Mogen bomen niet oud worden?

21 januari, compliment voor Huub van 't Hart

In de vorige nieuwsbrief stond een prachtig stukje geschiedenis beschreven door Huub van 't Hart over het griendje waar dichter Hubert Poot het gedicht "Akkerleven" over heeft geschreven.

Het voelt toch wel heel bijzonder dat we daar nu nog knotten op een stukje dat 329 jaar geschiedenis telt. Huub bedankt dat je deze kennis met ons wilt delen.

Bruun van der Steuijt

Als je niet langer op de hoogte gehouden wilt worden stuur een email aan:

niewsbrief.delfland-request@knnv.nl?subject=unsubscribe

Verstuur een lege email, zonder daar iets aan te veranderen.

De Nieuwsbrief wordt gemaakt door de volgende personen

Ted Kruithof, verwerken van de inzendingen

Anna Kreffer, Soort van het Seizoen

Geert van Poelgeest, eindredactie en versturen

En vele personen die in de bijdragen staan.

Het redactieadres is natuurlijkdelfland@knnv.nl zie ook het briefhoofd.

TIPS

Favoriete insecten gezocht: nominaties Insect van het Jaar 2024 van start

[Klik hier](#)

Het jaar van de huismus

Kijk vooral de filmpjes, [klik hier](#)

Watercoaches of intensievere controles voor Delflandse tuinders om KRW-doelen te halen?

[Klik hier](#)

De soorten klimop in Nederland: hiermee kan je ze herkennen.

[Klik hier](#)

Stem op de boom van het jaar

Genomineerd zijn schietwilg, fladderiep en de Zelkova

[Klik hier](#)

Melarium ons clubhuis

Het Melarium, natuurhuis voor natuur, bijen en kunst; een plek waar je natuur, rust, ruimte en inspiratie vindt. Er zijn twee gebruikers Natuurlijk Delfland (1ste verdieping) en de Imkervereniging Delft (begane grond). Het Melarium is te bereiken via de Thijsseweg 11 in Delft. Hier aan het einde van de Thijsseweg staat het straatnaambord Melariumpad (fiets/voetpad). Na 10 minuten lopen of 3 minuten fietsen zie je het Melarium.

Gebruik bij navigatie, Symbiobrug, Thijsseweg, Delft.

Voor verhuur voor groepen tot tien deelnemers neem contact op met de beheerder van het Melarium, 06 - 13 07 07 14, natuurlijkDelfland@knnv.nl.

[Klik hier voor meer informatie](#)

Kijk voor de activiteiten in het hele kwartaal op onze site

Want het programma wordt regelmatig aangevuld.

[Klik hier](#)

Natuurlijk Delfland is een actieve natuurvereniging.

Geef onze club draagvlak met je lidmaatschap.

[INSCHRIJFFORMULIER](#)

Delen mag

We vinden het fijn als je deze nieuwsbrief deelt met vrienden en bekenden die geïnteresseerd zijn in thema's als natuurstudie, natuureducatie en natuurbescherming in Delfland.